

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

Tiedekunta/Osasto - Fakultet/Sektion – Faculty		Laitos - Institution – Department	
Statsvetenskapliga fakulteten		Institutionen för socialvetenskaper	
Tekijä - Författare – Author			
Kennet Härmälä			
Työn nimi □□ Arbetets titel – Title			
Otrygg anställning och hälsa: anställningspress bland unga lärare			
Oppiaine □ Läraämne – Subject			
Socialpsykologi			
Työn laji - Arbetets art – Level	Aika - Datum – Month and year	Sivumäärä- Sidoantal – Number of pages	
Pro gradu -avhandling	Februari 2013	72	
Tiivistelmä □□ Referat – Abstract			
<p>Visstidsanställningar har sedan 80-talet blivit allt vanligare på den finländska arbetsmarknaden. Denna avhandling har som syfte att undersöka sambandet mellan tidsbundna arbetsavtal och arbetstagares hälsa. Forskningen om visstidsanställningar har under 90- och 2000-talet ofta utgått från att tidsbundna arbetsavtal är skadliga för arbetstagares hälsa. Men resultaten av dessa studier har varit motstridiga och inget entydigt samband har påvisats. Wayne Lewchuks m.fl. (2008) koncept anställningspress är ett försök att belysa och klargöra de mekanismer genom vilka visstidsanställningar påverkar arbetstagares hälsa. Enligt anställningspressmodellen är det arbetstagare med hög anställningspress som utsätts för den största hälsorisen vid visstidsanställningar. Dessa arbetstagare upplever stor osäkerhet gällande sin framtida arbetssituation (anställningsförhållandets osäkerhet) och anstränger sig samtidigt hårt för sin fortsatta anställning (anspanning för anställningsförhållandet). I denna avhandling replikeras en enkätundersökning av Wayne Lewchuk m.fl. (2008), som ligger som grund för anställningspressmodellen. Den stöd arbetstagare får från sin omgivning (stöd för anställningsförhållandet) dämpar enligt modellen anställningspressens negativa hälsoeffekter. I Lewchuks m.fl. undersökning skapades anställningspressmodellen på basis av en explorativ faktoranalys. För denna avhandling gjordes en enkätundersökning bland lärare med ett sampel på 233 respondenter. Avhandlingens första hypotes (1) är att de faktorer som ligger till grund för anställningspressmodellen kan återfinnas i den finländska undersökningen. Denna hypotes fick endast delvis stöd. Den andra hypotesen (2) i avhandlingen är att anställningspress har ett negativt samband med arbetstagares hälsa och detta är beroende av både anställningsförhållandets osäkerhet och anspanning för anställningsförhållandet. Hypotesen prövades med lineär regressionsanalys och stöddes av resultaten. Avhandlingens tredje hypotes (3) är att stöd för anställningsförhållandet har ett positivt samband med arbetstagares hälsa, med undantag för arbetstagare med hög anställningspress. Denna hypotes testades genom regressionsanalys och stöddes delvis. Den fjärde (4) hypotesen i avhandlingen är att stöd för anställningsförhållandet modererar sambandet mellan anställningspress och arbetstagares hälsa. Denna hypotes prövades genom regressionsanalys med en interaktionsterm och förkastades. Resultaten visar att hälsan hos de arbetstagare som anstränger sig hårdast för fortsatt anställning påverkas mest negativt av otrygga anställningsförhållanden.</p>			
Avainsanat – Nyckelord – Keywords			
anställningspress, arbetspress, visstidsanställning, snuttjobb, lärare, hälsa, stress			
Säilytyspaikka – Förvaringställe – Where deposited			
Muita tietoja – Övriga uppgifter – Additional information			